

Tillämpningsanvisningar- OPF-KR 25 för förtroendevalda i Skellefteå kommun

Innehåll

1 Allmänt.....	4
Definition politiker	4
1.1 Pensionsmyndighet.....	4
1.2 Ansökan om förmåner	4
1.3 Uppgiftsskyldighet	5
1.4 Omfattning.....	5
1.4.1 Förtroendevald som innehaft uppdrag hos annan huvudman	5
2 Information	5
3 Omställningsstöd enligt OPF-KR.....	5
3.1 Aktiva omställningsinsatser	6
3.1.1 Riktlinjer för aktiva omställningsinsatser	6
3.1.2 Ansökan	6
3.1.3 Beslut.....	6
3.2 Ekonomiskt omställningsstöd	6
3.2.1 Starttidpunkt för ekonomiskt omställningsstöd.....	6
3.2.2 Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning	7
3.2.3 Samordning	7
3.2.4 Minskning eller indragning av ekonomiskt omställningsstöd.....	7
3.2.5 Retroaktiv utbetalning	7
3.3 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	7
3.3.1 Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	8
3.3.2 Ansökan	8
3.3.3 Retroaktiv utbetalning	8
4 Pensionsbestämmelserna enligt OPF-KR 25.....	8
4.1.1 Ålderspension.....	8
4.1.2 Utökat uppdrag under mandatperioden efter fyllda 67.....	9
4.1.3 Små pensionsavgifter	9
4.1.4 Pensionsinformation	9
4.1.5 Ansökan	9
4.2 Efterlevandeskydd	9

4.2.1 Ansökan om att ta bort efterlevandeskydd	9
4.2.2 Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd	9
4.3 Sjukpension	10
4.3.1 Ansökan	10
4.3.2 Familjeskydd	10
4.3.3 Ansökan	10
5 Pensions och avgångsförmåner enligt PBF	10
5.1 Ålderspension	10
5.1.1 Samordning	11
5.1.2 Pensionsinformation	11
5.1.3 Ansökan	11
5.2 Sjukpension	11
5.2.1 Samordning	11
5.2.2 Ansökan	11
5.3 Visstidspension	11
5.3.1 Samordning	12
5.3.2 Retroaktiv utbetalning	12
5.3.3 Ansökan	12
5.4 Efterlevande pension	12
5.4.1 Ansökan	12
5.5 Livränta	13
5.5.1 Ansökan	13
5.6 Avgångsersättning	13
5.6.1 Samordning	13
5.6.2 Retroaktiv utbetalning	13
5.6.3 Ansökan	14

1 Allmänt

Skellefteå kommun antog PBF (KF 2004-03-16 § 48) att börja gälla from 2003-01-01 och OPF-KL antogs att gälla från och med 2015-01-01 med ändringen att två basbelopp ska undantas från samordning i stället för ett (KF 2014-10-14 § 231). Skellefteå kommun antog OPF-KL 18 (KF 2018-12-18 § 323).

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att precisera och underlätta tillämpningen av PBF och OPF-KR 25 i Skellefteå kommun.

Bestämmelserna i PBF, punkten 5 i tillämpningsbestämmelserna, gäller för förtroendevalda som tillträtt förtroendeuppdrag i Skellefteå kommun före 2014 och på grund av detta är berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

Bestämmelserna i OPF-KL, punkterna 3 tom 4 i tillämpningsbestämmelserna, gäller förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Om det skulle uppstå situationer där tillämpningsanvisningarna upplevs motsäga PBF eller OPF-KL, gäller bestämmelserna enligt respektive avtal före anvisningarna.

Definition politiker

Förtroendevald definieras i 4 kap. 1 § kommunallagen. Heltids och deltidspolitiker är politiker som har 40 % eller mer i arvode. Fritidspolitiker har sin huvudsakliga sysselsättning utanför politiken och sköter följaktligen de politiska uppdragen på sin fritid. Exempel på fritidspolitiska uppdrag är ledamot av kommunfullmäktige eller ledamot av en kommunal nämnd. Varje mandatperiod innebär ett nytt tillträde.

1.1 Pensionsmyndighet

Pensionsmyndighet för Skellefteå kommun är personalnämnden.

1.2 Ansökan om förmåner

Ansökan om olika förmåner i OPF-KR eller PBF görs till kommunens pensionshandläggare. Ansökan ska göras skriftligt. De olika tidpunkter när ansökan ska göras finns under respektive punkt.

1.3 Uppgiftsskyldighet

Den förtroendevalde har skyldighet att lämna de uppgifter som kommunen behöver. Utebliven uppgift innebär att utbetalning inte sker eller stoppas.

1.4 Omfattning

PBF och-OPF-KR 25 gäller endast förtroendevalda enligt KL 4 kap § 1 som fullgör uppdrag i Skellefteå kommun. Bestämmelserna är inte tillämpliga på uppdrag som gör hos andra juridiska personer till exempel bolag eller samverkansorgan.

1.4.1 Förtroendevald som innehaft uppdrag hos annan huvudman

För att förtroendevald som omfattas av regelverket ska få tillgodoräkna sig tid hos annan huvudman finns tre villkor som samtliga måste vara uppfyllda:

- a) Den förtroendevalde ska omfattas av OPF-KL med omställningsstöd i tidigare uppdrag.
- b) Uppdraget i Skellefteå kommun tillträds i direkt anslutning till det tidigare uppdraget.
- c) Det finns en överenskommelse mellan Skellefteå kommun och tidigare huvudman om kostnadsfördelning.

2 Information

Förtroendevalda som vill ha individuell information eller individuell pensions prognos kan kontakta Skandia. För fritidspolitiker kommer ett informationstillfälle under början mandatperioden och hel- och deltidspolitiker kommer att få ett separat informationstillfälle senare under mandatperioden.

I samband med hel- eller deltidspolitikers avgång från sitt uppdrag lämnas särskild information om rutiner för ansökan om pensions- och omställningsförmåner.

3 Omställningsstöd enligt OPF-KR

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos Skellefteå kommun på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna tillämpas på förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

3.1 Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt uppdrag.

3.1.1 Riktlinjer för aktiva omställningsinsatser

Aktiva omställningsinsatser syftar till att öka möjligheterna för en förtroendevald att röra sig mellan arbetsliv och uppdragstid. Huvudprincipen är att samtliga omställningsstöd ska ses som tidsbegränsade stöd som längst 1–2 år. De ska fungera på liknande sätt som för anställda i kommunen som har omställningsavtal vid arbetsbrist, samma typ av insatser och kostnadsram ska tillämpas.

3.1.2 Ansökan

Ansökan ska ske senast inom 3 månader från avgång, pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från 3 månaders regeln i särskilda fall.

3.1.3 Beslut

Skellefteå kommun anvisar utförare efter förtroendevald gjort ansökan.

3.2 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till insatser har den förtroendevalde som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent och som lämnat sitt uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos Skellefteå kommun. Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och utbetalas av Skellefteå kommun. Det utbetalade beloppet är preliminärt och kan komma att avräknas vid senare utbetalningstillfälle.

3.2.1 Starttidpunkt för ekonomiskt omställningsstöd

Den första i månaden efter avgångstidpunkten. Särskilt beslut om ansökan försenats på grund av sjukdom kan tas av Pensionsmyndighet.

3.2.2 Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

Egen aktivitet krävs från 1:a dagen efter avgång. Pensionsmyndighet kan bevilja undantag vid särskilda skäl. Definition av egen aktivitet är:

- a) Inskriven på Arbetsförmedlingen.
- b) Studier som skulle ge rätt till ledighet enligt Studieleighetslagen.
- c) Nytt arbete.
- d) Nytt förtroendeuppdrag enligt Kommunallagen 4 kap 1 § hos annan huvudman.

Den förtroendevalde ska i ansökan intyga att man ska uppfylla villkoren.

3.2.3 Samordning

Vid samordning till deltidsförtroendevald tas hänsyn till om det är ett deltidsuppdrag. Samordning sker utifrån kontantprincipen. Underlaget ska lämnas in senast den 10:e i månaden efter. Inkomstuppgift ska lämnas även om inkomsten någon månad är 0 kronor. Om ingen inkomstuppgift lämnats in så sker ingen utbetalning förrän inkomstuppgift lämnats in.

3.2.4 Minskning eller indragning av ekonomiskt omställningsstöd

Om den förtroendevalda under tiden med ekonomiskt omställningsstöd utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärsinkomst, kan pensionsmyndigheten besluta att minska pensionen med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som kan anses vara skälig.

Kommunfullmäktige kan också helt dra in det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalda inte beviljats ansvarsfrihet, dömts för brott som medfört att hen skilts från förtroendeuppdraget i Skellefteå kommun med stöd av 4 kap 9 § kommunallagen, eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det är sannolikt att den förtroendevalda skulle ha skiljts från uppdraget om hen fortfarande innehaft det.

3.2.5 Retroaktiv utbetalning

Skellefteå kommun betalar som längst 3 månader retroaktivt.

3.3 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald tidigast från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphört.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnår i 32 a § LAS angiven ålder.

3.3.1 Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Samma regler som ekonomiskt omställningsstöd med följande undantag: Inget fribelopp vid samordning.

3.3.2 Ansökan

Ansökan ska ske senast 2 månader innan rätten till Förlängt omställningsstöd inträder. Ansökan måste göras årligen enligt ovan (2 månader innan).

3.3.3 Retroaktiv utbetalning

Skellefteå kommun betalar som längst 3 månader retroaktivt.

4 Pensionsbestämmelserna enligt OPF-KR 25

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos Skellefteå kommun.

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald som väljs för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges. Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder.

4.1.1 Ålderspension

Avgiftsbestämd ålderspension grundar sig på årliga avgifter och avgifterna uttrycks som procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst, d v s årsarvoden mm.

Avgiftsbestämd ålderspension och sjukpension är fristående från den allmänna pensionen.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende ålderspension.

Avgiftsbestämd ålderspension intjänas från första kronan utan krav på minsta tid i uppdraget eller krav på minsta omfattning av uppdraget.

4.1.2 Utökat uppdrag under mandatperioden efter fyllda 67

Om detta händer så räknas hela det nya arvodet som pensionsgrundande.

4.1.3 Små pensionsavgifter

Om pensionsavgiften för ett kalenderår är mindre än 3 procent av inkomstbasbeloppet, betalas avgiften ut kontant året efter intjänandet i stället för att sättas av till en pensionsbehållning. Ersättningen betalas inte ut om beloppet understiger 200 kronor avseende ett kalenderår. Från och med år 2025 uppräknas nivån 200 kronor årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

4.1.4 Pensionsinformation

Pensionsinformation ges i form av årsbesked från Skandia.

4.1.5 Ansökan

Ansökan ska ske senast 3 månader före önskad utbetalning.

4.2 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd för avgiftsbestämd ålderspension, innebär att pension betalas under 5 år till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till efterlevande barn eller adoptivbarn. Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan förmånsberättigade barn.

4.2.1 Ansökan om att ta bort efterlevandeskydd

Den förtroendevalde ska samtidigt med ansökan om utbetalning av ålderspension ange om efterlevandeskyddet ska upphöra. Annars ligger efterlevandeskyddet kvar.

4.2.2 Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd

Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd ska göras senast tre månader efter dödsfallet. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag vid särskilda skäl.

4.3 Sjukpension

För att få sjukpension enligt OPF-KL så ska den förtroendevalde fått sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan. Skellefteå kommun fortsätter att avsätta pensionsavgift för ålderspension.

4.3.1 Ansökan

Ansökan ska göras senast 3 månader efter beviljad sjuk eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag vid särskilda skäl.

4.3.2 Familjeskydd

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos Skellefteå kommun på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

4.3.3 Ansökan

Ansökan ska göras senast 3 månader efter dödsfallet. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag vid särskilda skäl.

5 Pensions och avgångsförmåner enligt PBF

Pensionsbestämmelserna i PBF gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § Kommunallagen och som fullgör uppdrag hos Skellefteå kommun:

- a) På heltid, eller
- b) På betydande del av heltid.

PBF gäller vidare för den som tidigare varit förtroendevald hos kommunen och på grund av detta är berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

5.1 Ålderspension

Ålderspension utges efter ansökan till förtroendevald tidigast fr.o.m. den månad den förtroendevalde fyller 65 år och som då avgår från pensionsgrundande uppdrag eller som intill dess haft rätt till visstidspension eller sjukpension.

5.1.1 Samordning

Ålderspensionen ska samordnas/minskas med allmän pension och nettofixeras. Vid nettofixering för deltidspolitiker ska hänsyn tas till uppdragets omfattning vid samordning av allmän pension.

5.1.2 Pensionsinformation

Förtroendevalda som vill ha individuell information eller en individuell pensionsprognos kan kontakta Skandia. För fritidspolitiker kommer ett informationstillfälle under början mandatperioden och för Hel och deltidspolitiker kommer att få ett separat informationstillfälle senare under mandatperioden.

I samband med hel- eller deltidspolitikers avgång från sitt uppdrag lämnas särskild information om rutiner för ansökan om pensions- och omställningsförmåner.

5.1.3 Ansökan

Ansökan ska ske senast 3 månader innan önskad utbetalning.

5.2 Sjukpension

För att få sjukpension enligt PBF så ska den förtroendevalde fått sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan.

5.2.1 Samordning

Sjukpensionen ska samordnas/minskas med socialförsäkringsförmåner och förvärvsinkomst. En tolfedel av ett prisbasbelopp per månad undantas från förvärvsinkomsten vid samordning.

5.2.2 Ansökan

Ansökan ska göras senast 3 månader efter beviljad sjuk eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag vid särskilda skäl.

5.3 Visstidspension

Visstidspension utges efter ansökan till förtroendevald som efter 50 men före 65 års ålder uppfyller nedan angivna villkor:

- a) Uppdraget upphör vid utgången av mandatperioden, eller
- b) Uppdraget upphör före mandatperiodens utgång av annan anledning än återkallelse enligt 4 kap. 9 § Kommunallagen och den förtroendevalde har innehaft sitt uppdrag i minst 36 kalendermånader

eller, om uppdragstiden är mindre än 36 månader, den förtroendevalde har innehaft uppdrag under två på varandra följande mandatperioder.

5.3.1 Samordning

Visstidspensionen ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges. Ett belopp med 1/12 av 2 prisbasbelopp ska undantas från samordning.

5.3.2 Retroaktiv utbetalning

Skellefteå kommun betalar ut som mest 3 månader retroaktivt.

5.3.3 Ansökan

Ansökan ska ske senast inom 3 månader från avgång, pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från 3 månaders regeln i särskilda fall.

5.4 Efterlevande pension

Rätt till efterlevandepension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar:

- 1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.*
- 2. Rätt till efterlevandepension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.*

Efterlevandepension utges efter ansökan till efterlevande make/maka, som stadigvarande sammanbodde med den förtroendevalde vid dennes död om den efterlevande:

- a) Vid dödsfallet även stadigvarande sammanbodde med barn under 12 år, som stod under vårdnad av makarna eller endera av dem, eller
- b) Oavbrutet hade sammanbott med den förtroendevalde under en tid av minst fem år fram till tidpunkten för dödsfallet.

5.4.1 Ansökan

Ansökan ska ske senast inom 3 månader från avgång, pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från 3 månaders regeln i särskilda fall.

5.5 Livränta

Rätt till livränta föreligger om:

- a) Den förtroendevalde innehaft sitt pensionsgrundande uppdrag sedan minst tre år, och
- b) Avgått från detta uppdrag utan att ha rätt till egenpension enligt PBF.

5.5.1 Ansökan

Ansökan ska ske senast inom 3 månader från avgång, pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från 3 månaders regeln i särskilda fall.

5.6 Avgångsersättning

Avgångsersättning utges efter ansökan till förtroendevald. Avgångsersättning utbetalas beroende på uppdragstid och ålder vid avgången längst under följande tider:

Uppdragstid i månader	Inte fyllt 40 år	Fyllt 40 men inte 50 år
Mindre än 72 månader	1 år	1 år
72 månader men mindre än 96 månader	2 år	2 år
96 månader men mindre än 120 månader	2 år	3 år
120 månader men mindre än 144 månader	2 år	4 år
144 månader eller mer	2 år	5 år

5.6.1 Samordning

Vid samordning till deltidsförtroendevald tas hänsyn till att det är ett deltids uppdrag. Samordning sker utifrån kontantprincipen. Underlaget ska lämnas in senast den 10–13 i månaden efter. Inkomststoppgift ska lämnas även om inkomsten någon månad är 0 kronor. Om ingen inkomststoppgift lämnats in så sker ingen utbetalning förrän inkomststoppgift lämnats in.

5.6.2 Retroaktiv utbetalning

Skellefteå kommun betalar ut som mest 3 månader retroaktivt.

5.6.3 Ansökan

Ansökan ska ske senast inom 3 månader från avgång, pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från 3 månaders regeln i särskilda fall.

www.skelleftea.se